

Подунавка из-
лази сваке Не-
деље у вече, и
кошта за целу
годину 5 фр. ср.
за полу 2 ф. 30
фр., на три не-
седеца 1 ф. 15 фр.
без поштарине
съ поштарин-
ноца 1 ф. више.

Предброти се
може код сваке
а. в. поште. Изъ
внутрености
Србие нека из-
воде у плаве-
ниаъ писмама
съ новцима на
књиџару Госп.
В. Валожића
обрати се.

Конаоцъ блага.

(Свршетакъ.)

Розалинъ уакъ сада съ отворенимъ устама и раздраченимъ очима био се сасвимъ предао, да чуе шта ће сада бити.

„Заслепљивајућа светлостъ,“ настави Проперциј, „падала е съ греднице сале на еданъ сребритъ сандукъ, у коемъ е нека у бело обучена особа у седењемъ положено была, главу своју у рукама на крилу држајући. У устама имаџаше еданъ листъ одъ пергамента, кои сте ононадъ видели. Я се дрктајући къ сандуку приближимъ. Узми тај листъ, рекне Ацаелъ; но у истый ма, кадъ я руку пружимъ, отворе се уста и управе се очи на мене. Одъ ужаса натрагъ покрнемъ. Узми тај листъ, рекне Ацаелъ силнимъ гласомъ. Я га уземъ, но у истый паръ подигне особа главу и проговори. Брате! ты ћешъ съ овимъ листомъ најсакривениџ тайне одкрити, но зато ће теби твой преџашниџ животъ тайна бити. Свако опоминяџ на преџашна времена изъ твога ће срдца бити изглаџено. При овимъ речма падне глава опетъ у крило, и я осетимъ велику бољу у мозгу, но наскоро ме преџе. — Одъ онога часа о момъ првомъ быџу ништа не знамъ, но мислимъ, да самъ у првој епохи мога живота збогъ вере християнске обезглавлџнъ био, што одъ туда заключаемъ, што самъ у гробницама мученика закопанъ лежао, што ме овиџ обезглавлџнъ братомъ назвао, и што јоштъ и сада белегу носимъ.“

Проперциј покаже свой вратъ, и зачуџенъ племяџ види едну крваву белегу, коя е на форму прстена око врата стајла. А потомъ настави своју повесть овако:

„Я похитимъ съ листомъ крозь една врата напољъ, и одъ идуџегъ кандила горе доле проведенъ најпосле доџемъ до едне руке у земљи. Овде кандило изчезне, и я чуемъ могъ водителя да говори: Слџдуй ми. Я погледамъ доле; и видимъ неизмераму проваду, у којој кандило нџ се веџе чинило, одъ пчодине главе. Я посрнемъ натрагъ. Слџдуй ма! повиче Ацаелъ по другџиџ путъ, и я скочиџ у пропасть. Кадъ се одъ

невестице опетъ повратимъ, видимъ, да самъ невредимъ на ноге пао, и недалеко одъ мене угледамъ еданъ дугачакъ ходникъ, коя е къ некимъ вратима водџо. Текъ што самъ се къ овима приближџо био, отворе се само одъ себе, и я угледамъ светиню, коя ме е съ ужасномъ силомъ къ себи привлчила. Прекрасна велика сала, у којој су свуда унаоколо у офарбанимъ чашама горџа кандила волшебнџ погледъ на себе примамљивала. Балсамниџ мирисъ, коя е изъ кандила, съ мирисниџ зейтинџ напуџницама, излазџо, испуњавао е воздухъ, тихъ зезыриџ, оладнџо ми е загрењо чело; — све е ово мени неку тайну, али мџду тайну предсказивало. Неко време самъ у прџятномъ удивленџо као изгублџнъ стајо, кадъ Ацаелъ рекне: Отвори завџса, и узми оно огледало. Съ стахопочитаниџ приближимъ се тихо, и кадъ завеса отворимъ, шта мислите да самъ видџо?“

„Шта е было?“ запита витезъ съ молбенимъ гласомъ.

„О! свето е позориште было, кое јоштъ сада живо предъ моимъ очима стои. Една девојка у халинама како су е Римлянке после, лежаше предамноџ на истуцима; — глава јој быџаше на десној руди насловџна, а у левој држаше оно огледалце, кое самъ преџе Розалинъ показао. Она се чинила више да почива, него да е мртва. Около нџ горела су кандила у египетскимъ сосудима. На прџтима приближимъ се и лагано јој уземџо огледалце изъ руке, на кое она са затворенимъ очима и немицајући се проговори: „Ты ћешъ другџа съ овимъ огледаломъ будуџу судбину предсказивати моџа, но твоя ће ти остати сакривена. Спокойство е одсада за тебе прошло, тебе ће мучеџ и брига пратити.“ При овимъ речма ми нешто проџе као ножъ крозь срце — невидима сила одгрне ме съ оногъ места и побегнемъ крозь нека отворена врата напољъ. Преко некиџ басамака водило ме е идуџе кандило навише. „Сада остављамъ гробнице мученика светџ“ рекне Ацаелъ. Прешао самъ одъ привџке сто басамака; кадъ самъ у неку велику авџно дошџо, гдџ на страни една велика гвоздена врата упазимъ. Кандило проџе

крозь ова, коя се съ великомъ луномъ отворе, нашто се као облакъ прашина подигне, а я угледамъ предамноџ велико неизмеримо јаму, у којој съ обе стране брегове одъ нагомиланы костџ мртва, былу крозь коихъ е среду путъ био начинџнъ. Кадъ овимъ путемъ поџемъ, све кости доџу у движенџе, — као кадъ тихо море наџдапуть беснџти почне — тако су се и ове кости таласале и кришле — о, то беше ужасно позориште! Окренџ твой пруть, рекне Ацаелъ, и увати га за другџиџ край. Ово кадъ самъ учинџо, тишина се поврати.“

„Кадъ самъ одъ прилике многи басамака прешао, доџемъ у еданъ ходникъ, врата се отворе и кадъ одавде изџемъ, наџемъ се на друму. Почело се башъ смркнувати.“

„Можете лако помислити, какву самъ радџост осеџао, кадъ самъ слободно дисати могао; кадъ самъ плаветниџ сводъ неба, и заплазеџе зраке суња опетъ видџо! „Три дана ћешъ се у вароши овој базџити, после иди Райни, обрати грешнице словџмъ и чудотворџмъ, награди добродџтель, а казни порока.“

„И садъ се текъ отвара нево особито деџлаџ у моме животу. Но данасъ е веџе доцканъ, скоримъ временџмъ ћете некиџ одъ ови искусџти. Я самъ съ моимъ чудноватимъ огледаломъ многа лица, коя никакавъ стџдъ или покаянџе инсу могли променути, попраџо. Совџтеџ, коя е веџе сџртниџ сноџмъ обвладана была, у прво етаџ доводџо; люде, коя су себе земниџ боговима називали, дрктати направџо. Помоџу мога листџна пергаментакогъ, я самъ злоџџе одкривао, коя су веџе горду сигурнџостъ уживали; преправнџости на краџу и убиџство униџтоџо, најсакривениџ тайне срдца човеческогъ свету обявљивао, и саму промисао неба испџтивао. Я самъ тайне познао, кое ће ду текъ на страшномъ суду одкривене бити — съ моимъ штџаџемъ я самъ браве и окове отварао, воду разделявао, и по суву прелазџо; мрџве воскрешавао, духове призвао, подземна скровишта одкривао. Толико самъ люде сретџнџа учинџо — али я то самъ ни-самъ.“

Проперцій побути мало замишлѣнъ и жалосташъ чинѣти се, потомъ на еднупуть ѣипи са столице: „Добру ноѣ, витезу! Пазите на Розалино обхожденѣ, и гледайте да нѣне мисли познате. На свакой начинѣ тешите е, и по воли той чините, да небы у свомъ предпріятію, ако бы се у манастирѣ нѣи преволела чрезъ дуго отлаганѣ путованя ослабила. Добру ноѣ!“

Но племіѣ е имао врло рѣаву ноѣ. Онъ се ваяло безъ наймалѣгъ сна по постели, тако е велико упечатленѣ Проперція повесть, о коіой онъ нимало не сумняо, у нѣму пробудила. Кадъ бы мало и дремати почео, видіо е у сну таласеѣ се кости, говорѣе мртво тело, и оногъ безъ главе іоштъ яснѣ — пробуди се савъ као окупанъ у зноу. Но кадъ свитати почне, онда се текъ нѣгове прие фантазіе у представленя радостна преобуку. Розалино одваженіе на манастирской животъ све му се скоріе быти видило. Высоке мысли, коѣ е онъ о мудрости и сили Проперціевой имао, питале су нѣгову надежду. Онъ е веѣ располагао у памети съ новцы, коѣ ѣе му овай коракъ нѣгове унуке — и блага у развалинама принети. Сладкимъ сномъ подкреплѣнѣ, као да е читаву ноѣ мирно преспавао, остави свою постелю — и оде у Розалину собу.

Онъ застане ову замишлѣну, и као саму у нѣной соби. Сва нѣгова питаня буду съ неизвѣстнимъ одговорима оправлѣна. — Немило обстоятелство за племіѣна, ерѣ борба у коіой се она ѣутѣти са мыслима борити чинила пробудила е у нѣга стра, збогъ края. Но опетъ му е мило было, нѣну бодрость у меланхолю, нѣно лакомствіе у озбиљно мишленѣ преобраѣено видити; ербо е онъ ово за слѣдство великогъ упечатленя држао, коѣ е догаѣнѣ преѣшанѣ ноѣи кодъ нѣ причинію. И кадъ онъ види да нѣне дубоке мисли непрестано расту, и надежда нѣгова почне на ново оснажити се. Чинило се да свакой зракъ недрости, коѣ е съ нѣногъ лица изчезавао, на нѣгово прелази.

Но нѣгова радость, коя му се изъ очію светлила, и другіѣ е узрокъ имала; съ нестрпѣніемъ очекивана поноѣ све се ближе и ближе приближавала. Нѣгово поверенѣ на Проперція было е безгранично тако, да га ни найманя сумня не узнемиривала; и поверенѣ ово опетъ не награѣено остало; ерѣ Проперцій е съ обичномъ точношћу у опредѣлений сатъ дошао, и три покая служителя повео да иѣ прате.

Кадъ су кодъ развалина дошли, узме онъ факлу, и рекне дружеству да му слѣдуе. Крозъ дугачке сазидане ходнике, покрай разрушени зидова и неки опали басамака, водіо иѣ е садъ крозъ грдне просторе, а садъ крозъ узке, да се едва провуки могао, руне — све далъ и далъ, све дублѣ и дублѣ, тако, да су и сами они поуздани служители плашити се почели. Но као канавъ храбаръ генералъ у битки, коѣ свое веѣ бегаѣе войнике словомъ и дѣломъ къ новомъ нападенію ободрава, тако е храбіо племіѣ наговоромъ и собственимъ примѣромъ очаяваѣе слуге, Проперцію слѣдовати — и онда, кадъ е, на укучене ноге свое заборавивши, балванъ некой

брескочити хтео, и колико е дугъ пао, наставіо е онъ, негледаѣи на свой крвавъ носъ, съ истинитомъ юначкомъ храброшћу, свой путь далъ.

„Станите!“ повиче Проперцій наедашпуть, кадъ су банѣ у некой мрачанѣ подрумъ ушли, „садъ смо на месту!“ И они опазе при тивяѣокой факли неко при цесто, коѣ е на едномъ брежуљку лежало, и на нѣи зубе изкезило. Кадъ су ово видели, слуге се одъ стра'а укуче, — и самогъ витеза изневери храбрость.

Проперцій само остане непоколебимъ. Онъ да едномъ служителю факлу и продраливо приближи се приномъ ономъ чудовишту. „Ха, познаемъ я тебе!“ повиче онъ, „макаръ какавъ бы видъ на себе узео — но познаешъ ли ты овай прутіѣ?“ Чудовиште се затресе. „Благо е ово чрезъ изискана благоделаня добіено. Бежи!“ у истый ма замане с' прутіѣемъ, и цесто урликаѣи побегне напољ.

„Копайте садъ уѣ име Божіе!“ рекне Проперцій, и не безъ смртногъ стра започну служители с' довшенимъ орудіима свой посо. На скоро ударе на нешто тврдо, коѣ е одъ себе таванъ звукъ дало. Уплашени погледе на врата да се не оно чудовиште вратило, — али онаѣ таванъ звукъ, коѣ е као сребрнѣ у ушима витеза звечао, наедашпуть поврати овогъ къ себи; онъ почне уплашене служителѣ найпре речма, а после и самимъ примеромъ ободравати. Наскоро види онъ нѣгову желю испуѣнѣну — изваде еданъ дугачакъ съ плехомъ окованъ сандучиѣ напољ. Проперцій да къ полазку знакъ, служители узму сандучиѣ на рамена, и буду одъ нѣга некимъ много краѣнимъ путемъ, него коимъ су дошли, къ излаку развалине доведени.

У замку веселогъ витеза по обичаю опрости се Проперцій съ обеѣанѣмъ сутра га посѣтити.

Ко ѣе описати зачуѣнѣ двороуправителя и девояка, кадъ они витеза — истина съ раскрвавлѣнимъ носомъ, но певаѣи и играѣи вратити се виде? Ко ли удивленѣ и любопитство, съ коимъ су сандучиѣ са своію страна завиривали и пинали? Ко ли ладность Розалие, и радость племіѣна, кадъ се при отварању сандучиѣна злато и сребро заблеста? Ко ли наипосле радостну лудость нѣгову, кадъ онъ после броянѣ 30.000 талира наѣе?

Само е страхопочитаніе задржало витеза, да му не изъ благодарности и радости око врато пао, кадъ се Проперцій другіѣ данъ на уреченый сатъ кодъ нѣга пољвіо быо. „Я вамъ доносимъ вѣсть,“ рекне Проперцій, „и то повольну и неповольну, како е будете употребили. Збогъ будуѣегъ блага мой пергаментный листъ за совѣтъ питаѣи, наѣемъ на нѣму слѣдуѣе речи написане. „При овимъ речма преда онъ витезу листъ, коѣ овай овако прочита: „Вечите су силе решиле, да се сакривено благо у развалинама само іоштъ еданпуть походити може, но то ѣе одъ витеза зависити, поредъ означени условія, одъ блага подигнути, колико онъ хоѣе:

При примѣ речма пребледи племіѣ доуста, но последнѣ поврате му нѣгову природну

фарбу, то естъ: быо е опетъ жуто-зеленѣ. „Я почитуемъ решенѣ вечите силе,“ рекне онъ задоволянѣ. „Но опетъ бы радо знао, оѣу ли я наедашпуть постати богатимъ, или мало по мало?“

„Я мыслимъ,“ одговори Проперцій, „да е прво болѣ. Но колико бы вы желили имати блага?“ То е было врло смешно питанѣ; ерѣ жеѣ за новцемъ кодъ витеза была е неугасима, зато му е и тешко было, суму опредѣлити, а не се хтео опетъ предъ Проперціомъ неблагодаранѣ и незадоволянѣ показати. На среѣу избави га овай изъ овогъ неописаногъ недоумлѣнѣ. „Были,“ рекне Проперцій, „са три милиона талира задовољни?“

„Быо бы истина!“ одговори витезъ; „премда бы са шесть милиона више добра могао чинити, и премда у моіой власти стои іоштъ дванпуть толико присвоити, али треба задовољни да будемо.“

„Али и улаганѣ морало бы двогубо или четворогубо быти,“ одговори Проперцій.

„Какво улаганѣ?“ запыта витезъ.

„За благодаренія,“ одговори Проперцій. „Та вы нисте ваяда позната условія заборавили.“

„Боже! нашто ме опоминаѣте?“ повиче витезъ, „колико е улаганѣ?“

„300,000 талира десетъ пута умножени чине три милиона.“ „Грдия сума!“ уздане витезъ и почеше се по глави.

„Добитъ е іоштъ векіѣ,“ рекне Проперцій ладно, „но одъ васъ зависи съ маньимъ добиткомъ задовољити се.“ Ове речи поразе витеза. „Нама непристон,“ настави онъ мрзостно; „среѣу, кою намъ само небо дае, да презиремо. Я ѣу нуждну суму . . .“

Овде уѣе Розалия у собу. — „Зарѣ сте вы овде?“ повиче она, и полети къ Проперцію. „О мудрый мужу! Одкако ми е ваше огледалце мою будуѣу судьбину предсказало, одъ тогъ времена немогу да се смиримъ. Я самъ се одважила да будемъ казуѣрица.“

„Еси ли?“ повиче витезъ као изванъ себе одъ радости, „еси ли зацело одважила се?“ при овимъ речма загрли ю, и полюби е ватрено, али као громъ изъ ведрогъ неба осети изненада ѣушку одъ Розалине руке, да су му запытале уши. Проперцій съ ватренимъ очима приступи къ витезу:

„Како то! Зарѣ се вы неустрачивате едну невесту неба страстнимъ поступкомъ дражити?“

Но почемъ е витезъ іоштъ съ отворенимъ устма као немъ стаяо, окрепе се Проперцій къ Розалии: „У кои сте манастирѣ намислили?“ —

„Ма у кои му драго; само што пре то болѣ!“ рекне Розалия, „и сутра ако могуѣе, ербо я овде више остати немогу.“

Почемъ се Проперцій обеѣа за ню бригу носити, одпрати е до врата.

„Опростите!“ рекне племіѣ чимъ Розалия изиѣе, „опростите, да самъ се у великой радости избезумію мою унуку полюбити; но будите уверени, да то изъ никакве телесне страсти не было. О! кадъ бы вы знали, колико овай коракъ Розалие мое улаганѣ одлакшава. Нѣво иманѣ износи управо половину овога, и я сада съ ньямъ

„Како съ момъ собственимъ могу располагати... Я ъу суму одъ 300.000 талира преправити.“

„То можете и после,“ рекне Проперцій, „ербо ъу я текъ уюгру путь съ новцима предъузети. Болѣ ѣе быти, да сада Розалиино дѣло предуземе, кое одлаганя не трпи. Како бы было, кадъ бы я сутра и господичну заедно съ новцима одвео? Путь, коимъ я ѣи морамъ, и онако води на манастиръ, у кои Розалия мысли да иде; я добро познаемъ Игуманію па ъу іой е препоручити.“

„Добро бы было, само што пре тымъ болѣ!“ повиче витезъ. —

„Но есу ли и нужде потребе за путь господичне преправлѣне?“

„Тако да овай часъ може поѣи.“

„Добро!“ рекне Проперцій и поѣе не врата, „сутра у десетъ сати я ъу быти предъ вашимъ капиомъ съ колима.“

Садъ се благополучіе витезово на найвеѣій степень попело. Унуку одпратити у манастиръ, а три милиона допратити у замакъ — было е више, него што се онъ икада надао. Онъ е сва потребна съ такомъ точношю преправляо, да су сутра данъ, кадъ е Проперцій съ колма дошао, съ господичномъ и новцы за путь веѣе готови на вѣга изчекивали.

Витезъ, коме е іоштъ непрестано брига тайна на срциу лежала, да небы Розалия одъ свогъ предпріятія одустала, поредъ свегъ претвараня, радость свою ніе могао сакрити, да при опраштаню не рекне: „срѣнанъ путь, любезна голубице, — съ великомъ жалосѣу одпушамъ те — срдце ми се пара.“ —

„Оставьте!“ одговори Розалия претворено, „вы се врло печалите, ваше здравлѣ —“

„Ахъ! ништа зато, кадъ тебе губимъ, нема више радости за мене на овомъ свету, я ъу као и ты животь у манастиру заключити. —“

„Ако е вамъ мое друштво тако необходимо нужно, я водемъ овде остати.“ —

„Боже сачувай!“ повиче уплашенный витезъ, „я бы довкъ самъ живъ себи пребащивао, да самъ те одъ твогъ смиреногъ предпріятія, . . . не, не! я неѣу да те одъ свете волѣ отрнемъ — пугуй срѣнно, о света невесто! — Добаръ христіанинъ, као што самъ я, треба да зна себе утѣшити — Терай!“

Кочіашъ ошрне конѣ, и кола за неколико млиута исчезну. Витезъ е дуго іоштъ у страху изгледао, да се небы вратили, но кадъ види да ій нема, врати се утѣшено у замакъ.

Но радость овога утѣха ніе дуго траяла; опредѣлено време за копанѣ приближавало се, а Проперцій ніе долазіо — време уречено и проѣе, а Проперцій се іоштъ не появи. Ніко небы у станю быо витезову жалосъ описати. Но онъ о превари каквой ни снявао ніе. Истина да му е Проперціово одсутствіе срдце парало, но опетъ се надеждомъ питао, и за цело е држао, да се окъ збогъ какогъ нибудъ догаѣая у свету, кои е вѣгово лично присутствіе и удѣйствованѣ изскывао, задржати морао, и да ѣе скоро доѣи и пренебрегнута надокнадити.

Башъ се витезъ найпріятнѣе овима сладкими мыслима тешио, кадъ е слѣдуюѣе писмо добио:

Высокоблагородный Господине!

„Я самъ се съ Розалиемъ веѣе венчао. Не очекивайте дакле више на услуге могъ волшебногогъ прутіѣа, кога е сила само за притяжателя дѣйствителна; онъ е мени помогао сокровиште подигнути, кое ніе у онимъ развалинама, него у вашемъ замку и у вашемъ орману сакривено лежало; я овде разумемъ Розалию и вѣни 150.000 талира. Немойте ми то замерити, еръ самъ е са целимъ моимъ иманѣмъ одкупію.“

„Као еданъ паметашъ человекъ, као што сте вы, милостивый Господине! неможете ни изискывати, да я цело наследіе мое бадава на васъ попросимъ. Я самъ вама предани мени 300 и 3000 талира по десетъ пута умножію, шта е дакле праведнѣе, него да и вы мои, вама предани 30.000 талира умножите. Но шта я говоримъ? Половина одъ они 300.000 талира Розалиино е иманѣ, я дакле одъ васъ, благородный господине, писамъ десетъ но само петъ на сто узео. Ову бы маленкость заиста само за мой трудъ заслужію, колико самъ имао труда васъ срѣннимъ учинити. Или како? Заръ вы нисте найсрѣнній человекъ на свету были, докле сте у лудой радости живили, да ѣете благо изъ они развалина подизати докле и колико узхтете?“

„Но я желимъ спрама васъ не само праведанъ, но и великодушанъ быти; я ъу вамъ безъ икакве накнаде стварь оногъ волшебства саобщити, коіомъ самъ я срѣѣу получію, васъ за носъ водити. Вы морате признати, да самъ я тайну овогъ художества, за себе само задржати, ваше любопытство незадовольно оставити, и васъ у неизвѣстію оставити могао, да главу докле сте живи бадава дупате и дивити се о чудама мудрогъ и силногъ Проперція, но као што самъ казао, я ъу съ вама векикодушно поступати.“

„Пре свега треба да знате, да е све съ поразумленіемъ ваше унуке учинѣно было. Я самъ се овомъ добромъ девойчиномъ случайно упознао, изъ познаниа постане любовь, кою смо морали одъ васъ претанити. Дуго смо време ноѣу у башти састаяли се; наипосле намъ се непрестано прикриваѣ досади. Мое е намеренѣ было, да Розалину руку испросимъ; но мое иманѣ ніе довольно было, да на таково што и помислити смемъ. Я дакле заключимъ вашимъ избилнимъ богатствомъ, благородный Господине! овой нужди помоѣи, тако измислимъ еданъ планъ кои и Розалия саобщитимъ. Она за дуго ніе хотела на то пристати, но наипосле се даде наговорити, и я морамъ за вѣну похвалу казати, да е и она съ вѣномъ вештиномъ много къ срѣнномъ излазку овога дѣла принела.“

Одъ Розалие самъ се толико о вашемъ животу известію, колико е нужно было, за моѣи ролу свезнаюѣегъ предъ вашимъ очима играти. Съ прочимъ чудама, коя су васъ тако у удивленѣ приводила; съ неограниченимъ вашимъ къ менѣи поверенѣмъ, тако се исто догодило. Мой услужный Ацаель, кога самъ я онда, кадъ е онъ невидимъ съ вама говорію, подъ онимъ дугачкомъ

прномъ хальиномъ сакривеногъ држао, находи се сада кодъ мене у виду єдногъ чворка; я самъ купію ово добро животно одъ єдногъ Талиянца, кои га е научію быо на дане знаке речи: „Проперцій, срѣѣа, тако е!“ изговарати. Црно оно псето што е сокровиште у онимъ подруму чувало, мой е Филаксъ, а онай духъ кога самъ у развалинама заклинаю, одъ меса е и одъ крви и сада ме іоштъ верно служи.“

„Прву мисао за целу комедію, я самъ управо изъ єдне мудре и паметне приповедке изирпію, кою самъ о онимъ развалномъ зданію читао. Знаюѣи, да вы онуда свако вече пролазите, да бы васъ мого за ову игру преправити, начинимъ ватру ону, коя е како вашу крвь тако и ного у велико движеніе поставила. Садъ е лако было судити, да ѣе гласъ о каквомъ благу одъ васъ примлѣнъ быти; но тако е исто лако было напредъ видити, да тамо гди ништа нема, ништа се ни извадити може, зато самъ свагда преко ноѣи онолико новаца закопавао, колико самъ хотео, да бы кодъ васъ кредитъ придобію, да наѣете. Изъ излазка, кои е оно копанѣ свагда имало, лако ѣете заключити, куда се нишанило; да сте вы свагдада бы новце добили напредъ новце полагали, и у мое руке предавати морали. Я самъ добро знао да вы сасвимъ одъ мене зависите, и да самъ я како брой тако и добротвореніе издаване суме самъ ураѣивао; зато самъ лако могао обадрвоє на онай листиѣхъ написати. Я самъ мени предани 300 и 3000 талира управо на опредѣлено место зато однео, да могу лакше и сигурнѣе са 300000 побѣи.“

„Свршетакъ е показао да се я у рачуну нисамъ преварио.“

„Признати морате, милостивый господине! да е нашъ планъ онако исто добро изведенъ, као што е измислѣнъ быо. Онъ е морао за рукою изиѣи, ербо е на| вашемъ сребролюбію и суевѣрію оскованъ быо. Слепоѣа коіомъ су ова свойства вашъ духъ затворенъ држала, тако е велика, да смо мы лако и съ веѣомъ преваромъ наше намеренѣ постигнути могли. И то самой овой слепоѣи приписати могу, да сте измеѣу другогъ и ону измислѣнотину о момъ другомъ роѣаю у гробници за готове новце купили. Я бы се изврнуо одъ смея кадъ помислимъ на ону озбилность, съ коіомъ сте вы ово лудо суевѣріе слушали, и о првенной се онай белеги дивили, кою самъ себи самъ око врата боладисао.“

„Вама, благородный мой господине! цела ова весела игра неѣе се тако допасти моѣи као мени, изъ єдногъ само узрока што васъ е скупно стала. Но ако вы отуда никакву другу ползу имати не желите, окромъ науку: „да се съ копанѣмъ блага ништа добити не може“ то ваше новце нисте бадава издали. Еданъ человекъ као вы кои 8000 талира годишнѣгъ прихода има, треба свагда да штогодъ плати кадъ се учи памети.“

„Живите тако задовольно, као што я съ Розалиемъ живимъ, и знайте, да се я више незовемъ Проперцій но Хилденбургъ.“

Прво дѣйство, кое е писмо у витезу произвело, было е заслепѣнѣ, у комъ е онъ полакъ

www.обнессеенъ на столицу пао. Потомъ пао у дивль очаявѣ, у комъ е онъ са столице ѣнио и неколико пута главоъ о дуваръ ударю. Затимъ трчаше делекаюѣм изъ себе крозь ходнике свою ярость на домаѣ изливаюѣи, ербо е све туко што му е предъ очи изишло. Служителяи, кои су господина свогъ за бесногъ држали, похите по лекара, кои му крвь пусти, на што се мало помирю. Жалость се вѣгова почела губити найпре у речма, а после у певки и клетви противъ Розалие, а особито противъ Халденбурга. Но шта е то помогло? варалица е у сигурности уживао свой плѣтъ, а племѣну ништа нѣе остало но — да се тѣши како е могао.

Д. к. н.

Кадъ ѣу опеть?

Кадъ ѣу миле землѣ страну

Оне опеть видит' тамо —

Жельомъ давномъ ожеляну

Кудъ ме сердце вуче само,

За вомъ чезнемъ дагъ и ноѣ,

Ахъ! та кадъ ѣу тамо доѣ?

Кудъ ми мисо увекъ леѣ,

Где ми сладка нада кле —

Где ми цвате мое цвеѣе —

Где умилно сунце грѣ,

Где пролѣтний ѣѣкъ е май,

И живота мога рай.

Где кудголеръ бацимъ око

Сладке видимъ усомене,

Кое гану ме дубоко,

Сеѣаюѣ на дне милене,

Где ми мину сваѣий дагъ,

Као ютарний сладкѣй санѣ.

Где и ако не башъ више,

Ал' сигурно быѣе едно —

Вѣрнимъ сердцемъ за ме дише,

'Векъ „Ахъ где си?!“ шаѣуѣ медно;

„Где си, где си, Миле садъ?

Давно самъ те видит' радъ!“

Кадъ ѣу быѣу томъ на груди

Вѣрне моѣи опеть пасти,

Съ кимъ ме одели удесъ худѣй,

И уживат' райске сласти;

Ахъ! та кадъ ѣу сретанъ быт',

И раскоши чашу пит' ? —

Иас.—Миле.

Катѣн, една руска робиня.

Многи, кои нису Катѣно познавали, видили су е баръ пзмалану, кои е за образацъ служила. Геренъ, славный живописацъ французскѣй, вѣну делу главу у многимъ историческимъ ликовима представю е. Обчараваюѣий женскѣй молеръ Белокъ пзмалао е ню за едногъ парискогъ пароха нао свету Цецѣлю и скромность вѣногъ погледа

валяно е изобразю. Вѣна незрела лепота была е вѣна незреѣа. Она е живила у кругу свое породиче у средини Русѣе недалекю одъ Москве. Породича была е робѣка, али имуѣна. Вѣнъ дель, кои е безгранично любляше, трговао е съ кожама. Кадъ детету четири године быяше играло се едногъ поредъ друма на обади езера, туде проѣу кола едне велике госпое, супруге гувернера одъ ***, коя са своѣомъ децомъ и целимъ домовоствомъ путоваше. Лепота Катѣе падне юй у очи, и почемъ су вѣна деца оне исте вретѣ была, то науми узети е, како бы деца вѣной као забава у игри была. Безъ свакогъ одлаганя, безъ питаня и знаня породиче или господара, коме е она принадлежала, узме е, као мачку на путу виѣену, мете у кола и продужи свой путъ далѣ.

Породича, коя яко ожалосѣена быяше, дозна напоследку тайно и насильно одводеѣ. Госпоя е у оближной вароши свратила. Кукавный дель е трчао сузнимъ очима и нудю е одкупъ — цело свое иманѣ, само ако бы могло быти — да бы свое учече опеть добю. Али буде жестоко одбѣенъ мож' да и изтученъ. Госпоя му се на очи-гледъ смеяше и одпутове своимъ плѣномъ далѣ.

Позната е судба деце нижегъ стана, коя се са отѣвнѣма възпитаваяу. Ова, у вѣновимъ самолюбивимъ правима съ ласканѣмъ покварена, кшѣ и муче самъ предметъ вѣнове играчке у найвѣшемъ сердяномъ задовольству. Кадъ е Катѣя порасла, употреби е вѣна заповедница за собну служавку. Могло се мислити, да е хтела вѣну судбину побольшати. Ове госпое, заповеднице надъ робиняма есу сушта велика деца, такве исте прави и духа, као и мала, само снажня и свирѣнѣя. Катѣя, прилично нарасла, красно дете одъ прилике одъ 10 год., почела е пазльвость людѣй на себе привлечити, кои су вѣной госпоя безъ сумѣи збогъ тога комплimente чинили. И садъ е она ову манѣ волеа. Она нѣе никадъ никакву прилику пропустила, а да строго съ вѣномъ непоступа. Кадъ бы она и. пр. госпоя полагаю ципела навлачила, ова бы е ногомъ тако ударила, да бы она главоъ о землю дупила.

Као псего спавала е на сламячи предъ вратима, и то е была вѣна несреѣа, кадъ су е чули да плаче. Премда е поодавна одведена, опеть е живо себи уображавала отчеву куѣу, село, шуме, езеро, мале другарице, оно лепо време, слободу и любовь вѣногъ дела, у когта бы наручѣяма често играюѣи се заспала. Ова опоминаня пратила су е свуда и до конца четрдесете године мела су юй се по памети. — Текъ што юй е было 12 год., кадъ вѣна госпоя 1815. год. у Француску одпутове на и ню неостави. Госпоя, коя е съ мужемъ своимъ дошла, допусти, да се онъ съ рускомъ войскомъ врати натрагъ, а она остане у Паризу. Некомъ стратомъ или религиознимъ духомъ заражена, мож'да и одъ некогъ обрлатюца обчарана, остаде постоянно у Паризу и нѣе хтела више о Русѣи ни речи чути. Вѣнъ мужъ, коя е у залудъ писма шязло молеѣи найпосле и заповедаюѣи, да доѣе, пре-

стао шязати юй више новце, надаюѣи се, да ѣе е нужда прѣзрвати повратити се. При свемъ томъ она е трпелливо све беде подносила, найпосле погоди се у едногъ манастиру за неку малу суму новаца, служавке свое одпусти, у чему ни Катѣя небуде изузета. Сурово и свирѣно, као што е вѣна госпоя и узела, огера е одъ себе. Она е ню послала едногъ речю у провалу развратности. Изъ Пантеона, гди вѣна госпоя обитаваше, буде она у дальню непознату улицу однешена, и у сумрачку претъ едногъ капиомъ сама оставлѣна. Быяше мракъ и киша падоше. Една туде пролазеѣа госпоя чувши плачъ детинѣи приближи се. Велико быяше вѣно упрепашѣнѣ, кадъ е ову девоичицу, коя веѣе велика и ангелске красоте быяше, видила, да само плакати а говорити неуме. Едва е могла две речи француске изреѣи. Богъ е имао сажаленя према вѣой, Жена ова быяше госпоя Лероа, сестра молера Белокя. Она е узме кодь себе, бринула се о вѣой, възпитавала е, учила е французски, и наставляла ю е съ благосѣу, кою она изванъ отчине куѣе нѣе нигде имала среѣу уживати.

Кадъ госпоя Лероа каснѣе остави Паризъ, преда ову двема любезнимъ, високопочитаемимъ госпояма, осамдесетогодишной и духа пуной госпоя одъ Монголѣберъ, супруги изобретателя воздушне лонте, и вѣной достойной вѣери, знатной еписательниці, коя е ползе, а не славе ради писала, почемъ се нѣе подписивала. Може се мислити, да су ове вѣжно и топлимъ сердцемъ съ Катѣомъ поступали. Девоичица погребовала е штедѣи и принуѣена бы готово была да се сама послужуе. Она е израсла, али врло слаба. Кадъ бы и найманѣ што носила, узъ степене се пеза, продужавала бы безъ душе. Побояли су се, да нема аверизму на сердцу.

Премда е она у добре руке пала а тако исто дете ове госпое, мало дете было, опеть е лако было примѣтити, да су е опоминаня на отачбину и овде пратила, да е она юшгъ у Русѣи, юшгъ на обади постойбинскогъ езера, одакле е одведена. Занета чинило юй се, као да е текъ садъ постойбину оставила. Вѣнъ духъ само се умерено ширю, премда е французски съ особитомъ лакости и елеганциомъ говорила; вѣно се е сердце яко развѣило, но само съ добиткомъ опоминаня изъ детинства; она е морала увекъ плакати, кадъ су се ова у вѣной души понавляла.

Бадава су се трудиле ове госпое, да вѣну породицу наѣу. Казиваня, коя е Катѣя дати могла была су неопредѣлена и неизвѣстна.

Было е год. 1823., кадъ самъ е кодь речены госпоя видю. Я се опоминѣмъ юшгъ врло добро оногъ упечатленя, кое е она на страницма производила, кои бы се у салону десили. Она быяше врло велика а притомъ слаба; са своимъ изреднимъ рукама, кое за двадесетогодишню девоичицу нешто танке изгледау, носила бы послушавникъ са шояма мало погнута. Ова се видила при овомъ лакомъ терету тако колебаюѣа се, као тавка топола при дуваню ветра. Она се смеяше своѣой слабости и то юй се чинило извѣнѣнѣ.

Ово извиненѣ узимали су у томъ смотре-
ню, што допуштаю, да ѿ она послужуе. По нѣ-
ной изредности, говору и лепоти, коя примѣча-
нѣ-достойнѣ быяше збогъ сами чертѣй, него
збогъ скорашности, заключаваши су, да е каква
руска княгиня, коя се само преобукла. Али нѣ-
но бистро око, пуно доброте и нѣжности при-
тѣжаваше сасвимъ другу обчарателность, коя се
у аристократическомъ станю тако лако неналази.

Оваѣ изразѣ блакости, доброте и снисхо-
дительности побуживаше яко къ непринадеже-
дрокости и за сирото дете быо е видѣ дуготра-
нѣгъ недоумнѣя. Лакмислени млади люди, среѣни
на свету, вреѣау своимъ неучтивимъ поступа-
нѣмъ ово тако раняво срдне. Она быяше нѣжна,
али срдне прозрачно и ладно као ледѣ польскѣй.
У овомъ одношеню видила се, као да е ѿштѣ
у онимъ годинама, у коимъ е съ обале езера
одведена.

Она е волела увекъ сама быти. За себе,
безѣ духовногъ уплива, ишла е често у цркву.
Она бы постала тайнствена, кадѣ бы више икона
имала. По свой прилици у намѣреню, да е сама,
и да бы се могла Богу спокойнѣ молити, остави
свое место и узме едну собу за себе недалеко
одъ свое господѣ. Тежко е положенѣ оно, гди
женске тако мало заслужую. Кадѣ овде или он-
де посао небѣ имала повратила бы се опетѣ у
службу. Кадѣ бы веѣтѣ што стекла, отишла бы
у свою усамѣну собицу, гди бы онако усам-
ѣнна о своѣй породици и постоѣнни разми-
шлявала. Нѣне благодѣтельке, кое нѣ изъ вида
нѣасу изгубиле, саветовале су ѿѣ да се уда. Про-
сѣоца было е доста. Она бы тада изишла напо-
ѣ, было дакле да свое меланхолично срдне у-
тѣши, было да су е добри, изредни, али нешто
сурови люди, кои су нѣну руку искали, нѣно
нѣжно чувство застрашивали и са неопредѣле-
номъ нѣномъ поетскомъ склонности мало се под-
ударали. У добромъ или рѣавомъ положеню и-
мада е увекъ изгледѣ едне отѣнѣе господѣ, пуно
благородства и блакости. Ништа гордогъ, ништа
подлогъ и робскогъ на нѣой нѣе было Само една
опомена на нѣну прошлостѣ, и увекъ, кадѣ бы
любезне свое господѣ посѣтила, по источномъ на-
вину, понизно любила е руку.

Веѣтѣ и старостѣ приспѣде. Лепа Катѣя сто-
яше на концу четрдесете годинѣ. Она се при-
дружи едной старой жени, коя у осамдесетѣ
години одъ свой руку живляше. Госпоѣ Павлѣя —
тако се та зваше — сирота една раденица, коя
ѿштѣ у томъ несреѣну имаѣаше, да е незграпна
и мала была, подели е съ нѣомъ свое обиталиште.
Я незнамъ како могу то чинити, али у нѣовой
сиротинѣ налазиле су опетѣ средства, коимъ су
сиромашнимъ ближнимъ добра указивали.

Пре неколико година изгуси Катѣя еданѣ
примѣчанѣя достоянѣ изнѣтѣ. Она сусретнѣ на
улицѣ едну остарелу жену, за кою мисляше, да
е познае, она быяше рѣаво обучена, старый
шалѣ, старый шепирѣ носаше. Да чудне про-
мене стварѣй! То быяше нѣна преѣшнѣя запо-
ведница, коя садѣ сиромашнѣя быяше, него она.
Катѣя приближи ѿѣ се, поздрави е учтиво, и по-

люби е у руку; она пакѣ удивѣнна и начуѣна
изъ яда препуногъ срдне неколико речѣй о сво-
ѣй несреѣнѣ, и последнѣй беди протѣпа.

„Ахѣ, моя госпоѣо,“ повиче она, почемѣ
се у изливу свога срдне опетѣ робинѣомъ учи-
ни, „вы сте увекъ моя заповедница и што е мое,
то е и ваше!“

Оногъ истогъ данѣ быяше службу оставила
и имаѣаше новаца. Одрчи у свою собу, коя
близу быяше и врати се брзо са уштеѣенимъ
иманѣмъ, кое полагано тисне у руку господѣ,
коя само сузе ливаше. — Одъ тогъ времена
нисямъ е никако више видѣо.

Грчкѣй царѣ и Турци войште на Србе.

Одъ како е огрѣяло сунце,
Данакѣ дало ражденуши таму,
Не бы грѣе бруке ни покора
Нигѣ чути, немоли видѣти.
Но кадѣ Грци наумили сами
Прѣе рока, (прѣе одъ зле среѣе),
Да се руше, да се упропасте.
Прадѣдови свое праунуке
Издадоше у душманске руке.

Томе чуду ево започетка:
Пропиштале многе давуѣе
На дивану цара Цариградска,
Три стотине было е попова
И только бѣше кадуѣера,
Ту е было дванаестѣ владика.
А предѣ нимъ старецѣ пратрѣарха;
Сви изъ едногъ грла пропиштале:

„Царѣ честитѣй, дико и обрано!
„Удамо се у Бога, пакѣ у те,
„Прво Богу, пакѣ теби е молимо,
„Любимо ти руку и колѣно,
„Послушай намѣ муку и неволю,
„Я како се понуждисмо тужни
„Са Србина душманина твога,
„Убѣо насѣ данасѣ на срамоту
„Теби царѣ, и господству твоѣ

„И великой старой царевинѣ:
„Евѣ одъ Срба гради парѣарха,
„Што до селе никадѣ нѣе было,
„Нигѣ канони Грчки допуштаю
„Да можѣ Србека пропояти црква
„Безѣ нашега Грчкогъ благослова.
„Садѣ царѣ Стѣпанѣ погази светинѣ,
„За насѣ, царѣ, никадѣ и не мисли,
„А мы смо имѣ темель цркви дали.

„Што харача досадѣ узимасмо
„Одъ Србѣя и нѣнихѣ попова,
„То садѣ бере нѣиховѣ патриархѣ
„Одъ проклетѣ Пеѣи Метохиске;
„Како су насѣ Срби оставили,
„Нестало намѣ блага великога;
„Што смо досадѣ были на узуру,
„Те живѣсмо рахатѣ и господски,
„Сухотинѣ садѣ насѣ напочала.

„Сѣ тога и нашѣ поквари се свѣтъ,
„Насѣ се оба, а у цркву неѣе,
„Е молитве, што по дукатѣ быде,
„По золоту данасѣ намеѣемо;
„Неволя намѣ необична друга.
„Но теби се садѣ молимо, царѣ!
„Ну покай намѣ правде погажене,
„Поврати намѣ исправе црквене.
„Ну завойшти опетѣ на Србина.“
„ѿштѣ да видишѣ старца патриарха,

Шта зловонѣя свое цару каже;
„Я ѣу главома, мой честитѣй царѣ!
„Предѣ войскомѣ ти на Србина поѣи,
„Сѣ молитвама и са иконама
„И са крстомѣ одъ часнога древа,
„Пакѣ ѣешѣ видѣтѣ яда одъ Србина.“
Кадѣ е царѣ рѣечѣ разабрао.
Насмѣя се, вако проговори:

„Грдно ли сте иштѣтили, люди.
„Не лудуйте, о томъ не говорѣте,
„Сѣ ячимѣ валя быти у любви,
„Башѣ ако се лошѣю и неѣе.
„Пуно яда имали су Грци
„Са Србина крвавѣ бой бѣѣи.
„Неѣу више са Србина кавге,
„Вы чините, шта е вама драго,
„Завойштѣте кадѣ васѣ сврбе леѣа,
„Срби ѣе васѣ добро почешати.

„А чудно е, море, поузданѣ
„У иконе и у молитвице,
„Е Богѣ праву вазда брани страну,
„А ко знаде, башѣ коѣ е крива?
„ѿштѣ е чуданѣ хадѣтѣ у войника,
„Кадѣ му игра сабля око главе;
„Чудотворцы тадаѣ су юнаци,
„Што умѣю сабльомѣ ударати.

„Но велю вамѣ, сѣдите на миру,
„Ни трѣбе вама воевати,
„А свештенство на брой уманѣте,
„Што ихѣ манѣ, бы ѣе рахатнѣе,
„И народу манѣ на досади.
„А како се чему не доviste,
„Како бѣ 'нако, а о манѣ муке
„По насѣ Грке, Србу додѣяли?
„Та гнѣвѣ вамѣ е памѣтѣ преузео,
„Зарѣ не знате, што и дѣца знаду,

„Да свакоме дато е оружѣ,
„Чимѣ се одъ зла бране и напасти:
„Жене сузомѣ, мала дѣца дрекомѣ,
„Мачка ноктомѣ, а поповѣ кетвомѣ.
„Нудѣрѣ данасѣ кетвомѣ ударайте
„На Србина да му доскочите,
„Е я нисамѣ завойшти кадарѣ;
„А кадри су Срби затворити
„Мене данасѣ у моему граду,
„А лѣнѣя ѣ вазда мухасѣра

„И одъ кетвѣ и одъ анатѣе.
„Све чините штогодѣ болѣ знате,
„Текѣ у мене нема поузданѣя.
„Ни у войску, ни у оружѣ.“
Кадѣ видише силне давуѣе,
Где у цара нѣе имѣ узданѣя,
Тадѣ кетвене кнѣигѣ отворите,
Те чатѣше кетвѣе страхомѣе,
Удараху Србе анатѣомѣе,
И патриархѣ прокле патриарха.

Тадѣ е было, што веѣтѣ нигда неѣе,
Да се кетвомѣ една вѣра ружи,
И да врана ѣчи копа врани.
Но да видишѣ силна царѣ Стѣпана,
Како кетвѣе юнакѣ не хесапи,
Анатѣму каѣ и неку спрдно,
Нити мари за Грчке мунитве.
За муку е то Грцима было,
Предѣ свѣтомѣ гѣе се обрукаше,
Ни подашто што Србѣ нехесапи

Анатѣе изъ кетвенихѣ кнѣига.
Но патриархѣ Грчки довѣя се,
Довѣя се, пакѣ и довѣо се,
Узе штаку у десницѣ руку,
Броянѣе сѣ крстомѣ у лѣву,
Брижанѣе иде цару на дивана,
Гнѣвѣе муке мало заустѣе,
Претвори се, побожанѣе се гради.

(Продужѣнѣ сѣдѣе.)

Истина е . . .

(По Хайне-у.)

Истина е да прот' мене сѣвашъ,
И да ниси што си м' была некадъ?
Тужба моихъ некъ свак' чуе яде,
Увредила да си ме за свакалѣ.

О устащца вы неблагоприятна,
Как' мого сте противъ оногъ быти,
Кон у лепшихъ данова милини,
Васъ умѣде ватрено любити.

Приклон' ми се.

(По Мирза Саффи-ю.)

Приклон' ми се ружичный Пупольче!
И испуни срца мога желѣ,
Нѣдро мое биће т' нѣгованѣ.

Полюбцима грѣћу те Ранче!
Грѣћу те да с' у њима мило,
Да с' у нѣдру м' развѣташъ прѣтно.

Д. Нешѣ.

Витезъ Сенчевићъ.

(Повѣсть.)

„Бси д' видила, Павлію? — Красанѣ момакѣ,
ако е и ђаурѣ! —“

„Вада красанѣ, госпођо, као лена девојка.“

„Виђел' бре! високоѣ ти е као зеленѣ борѣ,
румена лица и бела као ружа и дѣрѣ; два му
ока две огњене стреле, ведро чело као у детета,
а љначка плећа и мишице; ти'о збори мудро и
поносно, као што тихи потоци ромоне, а господ-
ски и одважно ходи, каво да му Турчинѣ не-
господи.“

„Госпођо! никадѣ болѣга за тебе ђерза и
дѣлбера, да само нѣ Христѣанинѣ.“

„Ништа зато, девојко, и мой е бабо био
ђаурѣ, пакѣ се потурчио и постао ага, тако ђе
и мой Лука.“

„Алѣ што ђе быти, госпођо, ако неусхте
Лука вѣромѣ преврнути?“

„Вути, девојко, мукомѣ замакнула, ты ни-
коме о томѣ ништа неговори. Што ђе быти то
самѣ Ала знаде, я се сѣ њиме разставити не-
могу, ерѣ га водемѣ као очи мое. Речел' му ты,
како и кадѣ да дође на диванѣ у перивој подѣ
наранчу?“

„Рекохѣ, госпођо!“

„На, ево ты златна наруквица и три стру-
ке кораляхѣ, што самѣ ти Ѣ давно обечала,
само — Павлію, неиздай мене и мого драгогѣ.“

Овако се јошѣ дуго диванише на саму у
потан Фатима, ђерка аге земунскога, и Павлія
христѣанка, Ѣвна робиня.

Фатима е у свогѣ бабе единица, а лена е
была: бела лица као горска вила, Ѣвна коса црна
као крила гавранова; обрвице морске пѣвице,
устнице као ливадске руйне ягодице; очи црне
кукињице креснише се ватрено изподѣ мрки гу-
ети трепавица као сѣине изѣ облака мунѣ; витка
стаса као танковрха ела, а была е дѣва мла-
долетна.

Видіо е случайно у перивою Ѣзиногѣ бабе
млађанѣ юнакѣ, витезѣ Лука Сенчевићѣ, родомѣ
изѣ Славоніе. Виђе нашѣ витезѣ дѣву, и омили
му се, као што се и онѣ Ѣной омилио, чимѣ га
е учила. Павлію, агину робиню, и служавку лене
Туркинѣ девојке умоли единомѣ Лука, да му поз-
дравѣ свою госпођу. Ова прими радостно поз-
дравѣ одѣ юнака, и таки му одпоздрави по Па-
вля, пославши му киту цвѣћа: ружу румену у
знакѣ љубави, љубичицу у знакѣ незаборавно-
сти; струкѣ невена, да имѣ љубавѣ векомѣ не-
повене; струкѣ милодуха, ерѣ га Ѣвно срдце
миловаше; струкѣ драголюба, својемѣ миломѣ дра-
гомѣ; стручакѣ босиля, да кадѣ легне спати, нека
га метне себи подѣ узглавѣ, да му Ѣнме до-
зница мирише, докѣ онѣ спава и о драгој саня.

Месеца Октобра 1598. сунце зађе, мракѣ
на земљу паде, вечерница показа се звезда, а у
дворѣ аге земунскога прикраде се и униђе у
гиздави турски хальина одевенѣ младѣ господи-
чићѣ са два друга по турски обучена. Ага
даде затворити свою одѣ двора капию изнутра,
а нѣ ни опазіо, да су му дошли на конакѣ не-
позвани гости. Дружина пакѣ агина мислила е,
да ага знаде за дошавше, и покле крилатѣй де-
тићѣ, санакѣ сладкиѣ, разасу свој макѣ по двору
агиномѣ и сви у кући заспе у првој санакѣ
крутой, увуче се нашѣ витезѣ Лука — ерѣ нико
другиѣ нѣ оно бѣо у турски хальина него онѣ и
нѣгова до два верна друга — увуће се у ко-
накѣ лене Фатиме.

„Помозѣ Богѣ! лена девојко!“ рече Лука.

„Богѣ помого, драгиѣ!“ одговори Туркни-
са меки душека.

„Ево мене, Фато, мило мое злато! еси'
се домислила, поћи самномѣ на' непоћи? — Я
ти, дѣво, тврду веру дамѣ, да Ѣу се сѣ то-
бомѣ оженити, ако Ѣешѣ се крестомѣ прекрестити
и мою веру веровати; ерѣ я, драга, волимѣ по-
гинути, волимѣ се одречи наше љубави, него о-
ставити свою веру.“

„Али, драгиѣ, я самѣ единица, баба Ѣе ми
пукнути одѣ јада, кадѣ га оставимѣ и сѣ тобомѣ
побегнемѣ; а да бы ты хтео потурчити се, по
смрти мога бабе био бы ага и савѣ бы доумлугѣ
нѣговѣ наслѣдіо.“

„Фатимо! я заменити немогу и већу веру
Исусову, веру чисте љубави, за све земальско
благо, камо ли за еданѣ агалукѣ, волимѣ свою
душу него целѣй светѣ.“

„Драгиѣ! я видимѣ, да иначе нѣе, него мо-
рамѣ сѣ тобомѣ поћи, као птица изѣ кавеза на
слободу у зеленѣй дугѣ, ерѣ безѣ тебе живити
немогу. Ал' кадѣ ми е поћи, да баремѣ неидемѣ
празна, ерѣ Ѣе благо и имаѣ мога бабе и она-
ко пасти туђину у руке.“

Ово изрекавши покупи Фатима већу стра-
пу блага и драгоцености свога отца и своѣ руво
девојачко, и у главо доба ноћи, кадѣ е све у
кући спавало у дубокомѣ сну, у тихомѣ изиђу Ѣи
двоѣ и два Лукина верна друга изѣ агина дво-
ра, уселну приправлѣне хитре конѣ, и сретно
измаку.

Кадѣ у јутру белѣй данакѣ свану и ограну
јарко сунце, те се пробуди изѣ сладка санка ага
и уста са меки своѣ душека, униђе кѣ Ѣму у
собу нѣговѣ чибукциѣ Муло.

„Аламѣ саламѣ господару! зло смо легли
ноћу боравити, и горе намѣ јутро освануло! не-
стало намѣ твога плавца, нестало намѣ риђе и
дората изѣ конюшнице, а Павлія грозне лѣе сузе
предѣ конакомѣ госпође Фатиме, омркнула а ни
осванула.“

„Бигѣ Ѣе то кето дело оногѣ ђаура Луке“
— рече ага — „о комѣ ми е казивао едарелѣ
старѣй Салия, да нешто шара око мое Фате, алѣ
я яданѣ нисамѣ веровао да бы ниси вера, ђаурѣ
усудио се око бацити на агино дете. — Брже,
болѣ, Муло, седлай конѣ, мени едногѣ, себи ед-
ногѣ, и узми јошѣ два три поуздана момка, пакѣ
Ѣемо у потеру за угуреузомѣ. . . Неможе дале-
ко быти. . . Онѣ е путемѣ Карловцима побегао,
ерѣ другимѣ путемѣ нѣе могао побѣћи. У Поса-
вину вальда се нѣе усудио поћи, где су пуна
села наше войске.“

„Ма'омѣ господару!“ одговори чибукциѣ, и
докѣ плеснешѣ дланѣ о дланѣ, већѣ су Турци
узыхали на чиле конѣ, и што су имѣ конѣ бо-
лѣ могли, летили су путемѣ прѣма Карловцима.

Ага нѣе жаліо коня, него гоніо Ѣи, што се
е икадѣ могло болѣ. Достигне бегунце на по-
пута међу Земуномѣ и Карловцима. Као разя-
ренѣ лавѣ навали ага на Сенчевића, сѣ коимѣ е
на истомѣ коню яшила и лена Фатима, и бѣо бы
ага опалио на ђаура своѣ цеверданѣ, или бы
чибукциѣ Муло бѣо опружио на нѣга свою дугу
шарку, ал' су се бояли убити или ранити Фа-
тиму девојку. Зато потегну Турци своѣ ятагане
люте ножеве с' пояса, и јуришаю на Луку и друж-
бу нѣгову. Нашѣ юнакѣ видећи се на невољи
лютой, лати левомѣ рукомѣ Туркиню девојку, а
десницомѣ тргне одѣ бедра саблю често крвљу
турскомѣ шапогну, ободѣ мамузама агина добра
хата плавца, кои скочи у вретенѣ као да се по-
мами, и тако Лука стане на бранило као юнакѣ
непознавајући страха.

Већѣ два Турчина изѣ агине пратиѣ мртва
падоше у зелену траву, али ага люто навалюе
као бесно изѣ горнице вуче; ралѣ е одсећи Луку
русу главу. Витеза Луку обгрдила Фатима и пи-
шти као люта гуя, моли и преклињѣ свога бабу,
да се кани азулма и боя, ерѣ нехасни оно раз-
двоити, што е драгиѣ Алла сѣдинію. Ага и не-
хасѣ на плачѣ своѣ кѢери, него навалюе као стр-
шенѣ на Луку. Лука се брани сабљомѣ машуѣ
око себе, као да се хитре међу мунѣ, и гово-
ри аги: „Прођи се, ага господине, прођи се зла
и зѣнавя, ерѣ Ѣешѣ лудо изгубити главу.“ На то
ага и неслуша, него силнѣе навалюе. Кадѣ се
видіо нашѣ юнакѣ у невољи, ману сабљомѣ као

кадъ косацъ хитро мане бриткомъ косомъ, паде аги са рамена глава, конь му скочи и два и три пута, докъ трупина къ црной земљи паде. Кадъ то видаше остали Турци, побегоше безъ обзира. Еднѣ одъ агини слуга измакне у Карловце, и тамо побуни Турке. Лука не знао, да е Турчинъ измакао у Карловце, и пође тамо немислећи злого ништа, аз' срећомъ изиђе предъ нѣга еднѣ нѣговъ прїятель, те му каза: „Лука брате! неиди боланъ у Карловце, тамо су се побунили Турци, него иди кудъ те очи воде.“

Лука брзо изручи своје верному другу любовцу съ благомъ, справи ий у Фрушке-горе шуму на сигурно место, гди е знао, да недолзи нико, до люта вука и кршна айдудука, Турчинъ нигда; а онъ оде опростивши се са любезномъ у облыжня села и побуни множишу христіяна, коимъ е већ и онако био додіао ярамъ турекій. Турци поите, да угуше ову буну, а нашъ ий храбри Сенчевићъ свойски дочека, и страшно се побію. Оста много пусти капа, азъ іоштъ виша турски сарука и димлія. Наши одрже надъ Турцима сайну победу. Кадъ обрну Турци плећа и почну бегати, обрне се Лука као мрко изъ горице вуче, и гди е само кога Турчина уватио, клао га е и мучіо истимъ мукама, коимъ су Турци обичай имали мучити Христіяне.

Међутимъ дође другій трећій данъ после споменутогъ окршай некій човекъ Марко именовъ изъ Славоніе одъ Вуковара къ Сенчевићу и каже му: „Витеже Луко! войска христіянска са своју краєва приближує се да ослободи Славонію одъ Турака; садъ се само држи, јуначкій сине, за кои данъ, пакъ ћемо се курталисати турскога ярма. О немילו баратаю Турци съ нами по тужной Славоніи тако, да плугъ и кола морамо вуки место волова и коња, пакъ при томъ послу о мртви падами. Жене намъ и девойке отимаю и окверняваю, децу одводе у роблѣ, насъ мужеве колю, секу, и на колце живе набіаю, вальда ће се већ едаредъ смилovati Богъ и ослободитъ насъ наши крвопія.“

Сенчевићъ на овај гласъ похити къ Осеку, али изненада паде у турске заседе, гди му е пao већи део нѣгови юнака, остали се разбегну, а онъ са своіомъ Фатимомъ измакне преко Драве.

Чує Лука до мало крозъ тайне поруке, да е Пожега одъ наши освоєна, Турци многи побієни подъ войводомъ Петромъ Бакачомъ, кои е съ добромъ четомъ юнака упутио се изъ Мо-

славине у Славонію, и после како бы поробіо Пакрацъ и Чикловацъ дође у Пожегу. Кадъ реко чує то нашъ витезъ Лука, пошалѣ своју любовцу Фатиму, која се међутимъ покрстила, у Хрватску у градъ Бакачевъ, а онъ почне са своју страна бунити поярмљиве Славонце тако, да е за кратко време скупио око себе чету 500—600 юнака. Съ овимъ Лука придружи се храбромъ Петру Бакачу кодъ Пожеге, и после како су овај градъ држали обседнутогъ неколико дана запали га самъ Сенчевићъ ноћу, и тако изгоре Пожега страшноу ватромъ. Паша пожешкій буде убієнъ, нѣговъ синъ Мустафа ухаћенъ са други близу 300 одличны Турака, а мртви е пало двапутъ толико. Бакач: узевши роблѣ и плѣнъ врати се у Мославину, а Сенчевићъ са своимъ оде проти Осеку, да се освети бегу, кои му е пре неколико месеци изъ заседе побію войску. Дошавши тамо ноћу запали градъ безъ да бы се ко и надао, и кадъ су Турци у највећој забуни были забављѣни са избављиванѣмъ свои ствари, уђе нашъ юнакъ у градъ у поколѣ Турке, као кадъ мрко вуче увуче се међу яганце. Али

бега ни жива ни мртва немогаше добити у руке зато поити за нѣмъ у потеру прама Валпову, гди га на путу увати и натакне на колацъ, враћајући жао за срамоту, шпло за огньило! —

После обседне Валпаво за дуго време, поубія и смакне много Турака, аз' на еднѣпутъ се появи куга у войски и нѣга првогъ удави. Покойна му душа! — Нѣгови юнаци разиђу се по целой Славоніи поради немиле болести, а Лукина Фатима дође после са своіомъ Павліомъ, еръ и ова се некако пробіє кр зъ Славонію, и нађе своју госпођу у Хрватској, дође, реко, Фатима у Пожегу. Ту е живила у туги и жалости за своимъ Лукомъ жалєни, и венула е као цвєтъ, кадъ му корєнъ првѣ подгрисе, или бура сломи танке гране. Кукала е и цвилла бедна удовица за Сенчевићемъ, яркимъ своимъ сунцемъ, кое ю не више огрїало, докъ и нѣвизи дође скоро последній сатъ, и она радо и весело пође съ овогъ света, еръ е као Христіянка тврду наду, да се съ ону страну гроба, у вековности опетъ еастати са своимъ милимъ и драгимъ, гди е већ ништа неће съ нѣмє разставити. М. С.

ЕРАКЪ И ПЕТАКЪ.

Еракъ. Тай се налази на путу къ гробљу, па тумара по мраку.

Петакъ. А онъ нека упали свећу, да болѣ види.

Петакъ. Видимъ, да ты нимало среће некашъ, мой Ераче!

Еракъ. По чему ты то судишъ?

Петакъ. По томе, што яиси могао службу добити, макаръ да си томе у свему подобанъ; отечественякъ си, умешъ се подписати, притомъ се зовнешъ іошъ и Еракъ

Еракъ. Коя е вайде, кадъ неимамъ способности ма и за найманѣгъ чиновника.

Петакъ. А ты се тражи за великогъ чиновника, па неморашъ ни прочитати оно, што ћешъ подписивати, а науке се текъ сврше, кадъ е човекъ већ великій господинъ.

Еракъ. А шта ћешъ ты да радишъ?

Петакъ. И я ћу службу тражити; метићу дугачакъ шеширь на главу и на панталоне штрупѣне, онда невали служба.

Еракъ. Како то?

Петакъ. Казаћеду да самъ изображенъ одъ пете до главе.

Еракъ. Ко правимъ путемъ иде, доћи ће у рай, а невольнике вая тѣшити, вели пословица.

Петакъ. А кадъ бы коп кривимъ путемъ невольницу тѣшити хтео?

ПОЗЫВЪ НА ПРЕДПЛАТУ НА ПОДУНАВКУ.

Съ овимъ броемъ истиће пренумерация своју оны наши предбройника, кои су се до конца Юнія пренумерирани. Поводомъ тимъ позывамо ий найучтивіє на нову предплату. Подунавка, која е већ лепо име кодъ читаюћегъ србскогъ света стекла, доносиће као и досадъ поучне и забавне чланке — къ томе, новости и трговине извѣстія; а честита и поштена лица Еракъ и Петакъ проводићеду и у будуће своє мудре лакрдіє. — Цена Подунавке остає по старомъ т. е. 1 фор 30 кр. ср. на три, а 3 фор. ср. на 6 месецій. Пренумерацию прима свака пошта, издавателъ и познати г. г. скупителѣи.

УЧРЕДНИЧЕСТВО ПОДУНАВКЕ.

ДОМАЊЕ И СТРАНЕ НОВОСТИ.

Земунъ. Овай часть стиго намъ е жалостный гласъ, да се юче путујући изъ Мехадіе у Београдъ п. кр. аустр. Ген. конзулъ Г. одъ Радосављивић изъ пушке у образъ ранио. Како се то догодило јошъ мы незнамо. — Нашъ многозаслуженый книжевеникъ, г. Вукъ Ст. Караџић, дошао е ономадъ изъ Београда овамо, и данасъ ће свой путь у Фрушугору продужити. Четрдесетъ и четири године има, како се истый са книжевенимъ пословима на пайвећу корастъ свога народъ занима, стекавши неумрло име и споменъ; и јошъ е, Богу хвала, на обшту радость народну седмдесетъ годишній старецъ здравъ и крепакъ, а то намъ добру наду дае, да ће јошъ коју годину србской литературы одъ велике ползе быти и јошъ е бољъ утврдити. И другій нашъ книжевеникъ, песникъ красне Лазарице, г. Јокснъ Новић, бави се сада у нашој средини у книжевиномъ послу. Читајућій србскій светъ имаће се скоримъ опетъ единымъ спосомъ одъ истога обрадовати, а то су песме о Душану. — Данасъ ће се нашъ младый свещеникъ, г. Никола Саввић за пароха св. Николаеске цркве инсталирати. Парскій е комесаръ г. Мајоръ Петаръ Јованновић, а Мандатаръ св. Патриарха г. Лукнъ Николаевић, Архимандритъ Беочинскій. У идущемъ листу явиће мо обширно о овой свечаности.

♂ Београдъ. 25. Юни попечитель правосудія и просвещения г. Димитріе Приобарацъ са начальникомъ административногъ отдѣленія книжеске канцеларіе г. Димитріемъ М. тићемъ отпутовао е у Немачку, Швайцарску, Француску и Бельгію. Нѣова е цѣль разсмотрити тамошнѣ судове и право, како грађанско тако и криминално, да бы и кодъ насъ после судове на тай начинъ уредити и право прописати могли.

— Изъ Брусалима являю: Лѣтосъ е къ ускренимъ благодарима доутовано онамо 5400 православни ація, 3500 Ермена, а сви иностранца до 12.000. Ове године обслужавау ускресъ, православни, католици, и Ермени заодно; и ради тога има много више путника лѣтосъ него пређашнѣ година. На цвѣтну неделю обслужавау сви путници славный улазъ у Брусалимъ, найпре Латини, затимъ Грци и напоследку Ермени.

— Намѣрава се предузети грађенъ гвозденога пута одъ Варшаве преко Люблина и Замоска до Тошанова. — Ова линія саставитѣ се са лавовскомъ, а быти ће едавъ део одъ велике линіе, коя ће саставити балтическо море са приамъ. Поедине части ове су: Одъ Ловица до Торна, коя ће се саставити са прускимъ гвозденимъ путемъ и съ онымъ, коя иде у Варшаву; одъ Лавова до молдавске границе и одатле до Фалкъ и Бранле.

— Кралъ и кралица прайска одутовали су у Тенгерсе гди хеду се овогъ лѣта бавити.

— 16. о. м. было е 20 година одкадъ е кралица Викторія ступила на енглескій престолъ, коя дакъ као сваке године тако и ове яко светкованъ беше. Као што неке новине являю, путоваће скоро кралица са супругомъ своимъ на Райну, гди ће се са нѣрью своимъ, коя е за прайскимъ краљвићемъ удата, састати.

— Изъ Майланда явля се: Найвише се сада говори о единомъ двою. Едавъ овдашнѣ витезъ имао е већъ одъ више година познатьство съ единомъ дражестномъ играциномъ одъ казалишта Ска-

ле, съ лепомъ С. Сва варошь говорила е о томъ, да е залюблѣнн племићъ науманъ бо одрѣи се богатогъ наслѣдства одъ стране едне роѣаквић, да узмогне своей любезници дати извааъ срце и руку. Али предузетый путь прощати поклада у Паризъ было е доволанъ, да надъ краснимъ лицемъ играчице даде предность руди украшеной са два милиона франака жѣри г. П. погублѣнога године 1845 збогъ убойства свогъ супруге. Услѣдъ тога стаяла е сада баядера обожавана одъ сви племениты гиздаваца на располагаиъ найвреднѣмъ између свой тражителы. Међу овима одликовала су се два позната добитника или куца срдаца. Коцке су имале одлучити. Будући пакъ да бы се кодъ тога посла честь одъ два сусѣдна града (еръ е едавъ одъ претендента едавъ миланскій племићъ, а нѣговъ суперникъ едавъ богатый младый человекъ изъ Бергама) лако увредити могло, морала се препирка рѣшити на витезкій начинъ. Сведочи су были одна наѣени, еръ свакий држао бы се было сретнимъ, кадъ бы кодъ тогъ посла могао судѣловати и у маленой задацы као такавъ. Пѣмонска пружила е сигурно место за делити мейданъ, сабля е имала одлучити. Младый господицъ изъ Бергама вратио се с' мейдана замашнимъ ударцемъ на десномъ лицу, а Миланезъ с' извѣстисчу, да ће моши сваке године баремъ 10.000 франака више потрошити.

— У Данцику была е страшна ватра, коя е запалила старый градъ, староградскій еидекъ, млинарску улицу и странношъ широка врата, господску улицу и дрвотргъ. Ватра е, веле, букнула кодъ едного дрводѣле, кадъ е кувао колу. Изъ Елбинга и Краљвца была е потражена помошь, и текъ у два сата по ноћи была е ватра обуставлѣна.

— У Калифорни имана едномъ месту 92 грдна дрвета, вешиномъ кедра, коя едно на друго имаю у висину 300 стопа, а у попречнику 30 стопа. Еле и кипариси окружаваю ихъ, па и они имаю по 200 стопа у висину. Найвише дрво међу ними, козъ зову „шужскимъ оцемъ.“ срушило се и скрзало се на 300 стопа у висину, а свега е имало 450 стопа. Некоя одъ другихъ дрва исто су толико нараста. Године 1854. оеѣкли су едно дрво и нашили су, да му мора быти баръ 4000 година.

— У Хелсингфорсу, зааненитой вароши финландской, появилась се 6. о. м. ватра, коя се была тако разпространила, да е за неколико сатій четвергъ вароши у пепео преобратила. Не само она часть вароши, коя на мору лежи, него и по другимъ улицамъ изгореше много куће, фабрикы, трговачке и ѣумручке магазы и т. д. Штета се цени више одъ 1 миллионъ рубалы.

— На Мисисипи, овой великой сѣверо-американской реци, упали се одъ велике вруфине баруть, коя се на едномъ пароброду налзю, те са страшноомъ праскомъ одлети лаѣа у воздухъ, и одъ 350 путника, коя су на томъ броду были, погинули су ныи 100.

— Славный талиясскій писатель Манцони, коя се было скоро онамо разболео, оздравіо е већъ сасвимъ. Како у Турину тако и у Милану држало се збогъ тога благодаренія по некимъ црквама.

— Кадъ су Енглезы главный градъ удекогъ краљвства, Лукно, освоили, ништа нѣе жительство тако огорчило, него што су краљвку ме-

нажерію продали. Ова е менажерія была найзнаменитія на целомъ свету, еръ она се состояла изъ 100.000 разныхъ зверина, као што су слоны, лавовы, тигри, камила и т. д.

— Новине являю изъ Египта, да е едавъ Неаполитанацъ нашао мѣсто, гди има углѣва. Подкралъ обрекао му е велику награду, ако се доказаванъ нѣгово обистини. — У Александриі налазе се много фалчици турски поваца у течаю, коя су, као што е полиция извѣстала, у Цариграду коваии. — Подкралъ мисирскій учинио е замъ одъ 50 милиона франака са 6% кодъ неки енглески главничара, но морао е имъ ради осигуратиъ гвозденый путь, коя води изъ Александриі у Каиро и јошъ едно село, заложити.

— На бечкой бурзи зачуло се, да е Н. ц. Височество господицъ Надвојвода Фердинандъ Максимилія въ добно позивъ, да иде на светковине, коя ће се држати кодъ Шербурга, и на коя е позвана и кралица Викторія.

— Правительство у Вазсу у Швайцарской поставило е при саветоваю новаго кажићнога поштука слѣдеће казни за псованъ Бога: Ко се усуди Бога псовати речма или на коя други начинъ вреѣати законъ или ствари богослуженія у местима, гди се таково свершую, или извааъ ты места, быти ће кажићъ узомъ одъ десетъ година, а за безбожне говоре или писма одъ две године.

— Изъ Вилне инла е една депутация у Петроградъ, да моли, да се опетъ тамо подигне свеучилиште. Кажу да су добили позволянъ одговоръ, збогъ чега су Полици врло весели.

— Досада смо се научили, да се необычне и чудновате ствари являю изъ Америкы; али у последнѣй време као да се то хоће да пресели у Аустралию. Сада су нашили, ако е т. е. истина, неко чудо одъ животинѣ — змию царску са две ноги, съ коима се може пузати узъ дрва са најгладчомъ коромъ.

— Река Темза кодъ Лондона тако е почела яко ударата и несносиву пару сдущитида се почеше люди већъ и разболѣвати, што Лондонцима немало страхъ задае. Већъ су се почели и у самомъ парламенту саветовати, како да се той невольы на путь стати може, што ће веоматешко быти. еръ естотинама нашла, крозъ коя е сва нечистоћа ове велике вароши у Темзу улива, буде непреставо вода ове реке съ гадомъ помешана.

— У Паризу обрати садъ едавъ процесъ общту важню на се: тай е процесъ противъ оны убійца, коя су лане богатогъ ювелира Пешара поарали и убили. Долова су 12 на брою, и сви су стари разбойници, коима су и отцви и матери по тамницама лежали или на гилотини скончавли. Чудновато е, да се међъ ними найвише Члвута налазе. Осимъ наведеногъ убійства тужени су ти кривци, јошъ и збогъ 10 други тежки злочинства.

— Трговачка криза, коя е лане а одъ части јошъ и ове године, по целомъ свету беспила и толико жертва захтевала, престала е у Америкы сасвимъ; еръ по главнимъ американскимъ местима црета трговина што годъ може бољъ быти. Новаца има у изобилію, све феде робе добро пролазе, и поверенъ повратило се трговини. Ова живоеъ трговине у Америкы дѣйствуете обратно и на Енглеску, дакле посредствено и на ослазу Европу. Валяда ћемо се и мы скоримъ мати хвалити.